Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0221

Politička strategija EU-a za Latinsku Ameriku

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. listopada 2025. o političkoj strategiji EU-a za Latinsku Ameriku (2025/2083(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegovu glavu V. o vanjskom djelovanju EU-a,

– uzimajući u obzir članke 3. do 21. UEU-a i članak 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. travnja 2025. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2024.[1],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009[2],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2023. o usklađenosti politika radi razvoja[3],

– uzimajući u obzir Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i ciljeve održivog razvoja, usvojene u rujnu 2015. godine,

– uzimajući u obzir svoje rezolucije o Venezueli, posebno onu od 21. siječnja 2025. o stanju u Venezueli nakon uzurpacije predsjedničkih ovlasti 10. siječnja 2025.[4] i onu od 19. rujna 2024. o stanju u

---

1 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0057.
2 SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).
3 SL C, C/2023/398, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/398/oj).
4 SL C, C/2025/2148, 23.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj).

Venezueli[1], o Kubi, posebno Rezoluciju od 12. srpnja 2023. o stanju Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji između EU-a i Kube u svjetlu nedavnog posjeta Visokog predstavnika toj zemlji[2], te onu od 19. rujna 2024. o slučaju Joséa Daniela Ferrera Garcíje na Kubi[3], te o Nikaragvi, posebno onu od 13. veljače 2025. o represiji koju u Nikaragvi provodi režim Ortega-Murillo, posebno nad borcima za ljudska prava, političkim protivnicima i vjerskim zajednicama[4],

– uzimajući u obzir trideset dvije rezolucije donesene na Općoj skupštini UN-a iz razdoblja od 1992. do 2024., uključujući Rezoluciju A/RES/79/7 od 1. studenoga 2024. o nužnosti ukidanja gospodarskog, trgovinskog i financijskog embarga koji su Sjedinjene Američke Države nametnule Kubi,

– uzimajući u obzir rezolucije Opće skupštine UN-a o stanju na Haitiju, posebno Rezoluciju Vijeća za ljudska prava br. 58/32 od 4. travnja 2025. naslovljenu „Tehnička pomoć i izgradnja kapaciteta radi poboljšanja stanja ljudskih prava na Haitiju, u vezi sa zahtjevom vlasti Haitija za koordinirano i ciljano međunarodno djelovanje”,

– uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 26. svibnja 2025. naslovljene „Putovi prema napretku: maksimalno povećanje učinka za održivi razvoj i globalno blagostanje”, odobrene na 4099. sastanku Vijeća održanom uoči 4. međunarodne konferencije o financiranju razvoja održane u Sevilli od 30. lipnja do 3. srpnja 2025.,

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 7. lipnja 2023. naslovljenu „Nova agenda za odnose između EU-a i Latinske Amerike i karipskih zemalja” (JOIN(2023)0017),

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. prosinca 2021. naslovljenu „Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a ES-11/1 od 2. ožujka 2022. naslovljenu „Agresija na Ukrajinu”,

– uzimajući u obzir Deklaraciju Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda koju je Opća skupština UN-a donijela 13. rujna 2007.,

---

1 SL C, C/2024/7215, 10.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj).
2 SL C, C/2024/4001, 17.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj).
3 SL C, C/2024/7213, 10.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj).
4 SL C, C/2025/2249, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj).

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. studenog 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III – ambiciozan plan za rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena u okviru vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2020)0017),

– uzimajući u obzir Deklaraciju Ujedinjenih naroda o iskorjenjivanju nasilja nad ženama od 20. prosinca 1993.,

– uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 11. svibnja 2011. o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija), koje je EU potpisnik,

– uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC) i Pariški sporazum, usvojen na 21. konferenciji stranaka UNFCCC-a 12. prosinca 2015.,

– uzimajući u obzir Pakt za budućnost usvojen na Sastanku na vrhu UN-a o budućnosti 22. rujna 2024.,

– uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu EU-a i Zajednice latinoameričkih i karipskih država (CELAC) održanog u Bruxellesu 17. i 18. srpnja 2023.,

– uzimajući u obzir program ulaganja EU-a i Latinske Amerike i Kariba u okviru strategije Global Gateway, koji je najavljen tijekom sastanka na vrhu EU-a i CELAC-a u Bruxellesu u srpnju 2023.,

– uzimajući u obzir Zajedničku izjavu ministara unutarnjih poslova i/ili sigurnosti država članica Europske unije i ministara nadležnih za sigurnosna pitanja u državama članicama Latinskoameričkog odbora za unutarnju sigurnost donesenu 5. ožujka 2025.,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali u Vijeću, Europskog parlamenta i Komisije od 30. lipnja 2017. naslovljenu „Novi europski konsenzus o razvoju – naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost”[1],

– uzimajući u obzir Europsko izvješće o drogama za 2025., koje je Agencija Europske unije za droge objavila 5. lipnja 2025.,

– uzimajući u obzir Regionalni sporazum o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti i pravosuđu u pitanjima okoliša u Latinskoj Americi i na Karibima (Sporazum iz Escazúa), potpisan 4. ožujka 2018.,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za razvoj,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

---

1 SL C 210, 30.6.2017., str. 1.

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0171/2025),

A. budući da EU i narodi Latinske Amerike i Kariba (LAC) dijele dugogodišnje povijesne, vjerske, kulturne i gospodarske veze te čine prirodni savez utemeljen na demokraciji, ljudskim pravima i multilateralnoj suradnji; budući da su ti odnosi ojačani dubokim ljudskim vezama jer mnogi građani Latinske Amerike i Kariba također imaju državljanstvo EU-a i obrnuto; budući da bi se savez između zemalja regije i EU-a trebao temeljiti na demokraciji, ljudskim pravima i multilateralnoj suradnji;

B. budući da je u tijeku korjenita preobrazba međunarodnog poretka u kojoj logiku suradnje, na kojoj su se desetljećima temeljili globalni odnosi, zamjenjuje žestoko strateško nadmetanje i da postoji opasnost da međunarodno pravo kao vodeće načelo bude zamijenjeno pravom jačega; budući da je u samo nekoliko godina međunarodni sustav koji je nakon Drugog svjetskog rata jamčio određenu stabilnost pritisnut sve većim napetostima, nacionalističkim impulsima i konfliktnom dinamikom koji prijete narušavanjem globalne ravnoteže; budući da se EU, jedan od najistaknutijih oblikovatelja i branitelja multilateralnog sustava utemeljenog na pravilima, danas suočava s neprijateljskim i zahtjevnim okruženjem; budući da strukturne napetosti između Sjedinjenih Američkih Država i Kine, dovođenje u pitanje demokratskih vrijednosti u različitim regijama i iskušenje prelaska na bipolarnost koja složenost svijeta svodi na odmjeravanje snaga među silama zahtijevaju čvrst i strateški odgovor Europe; budući da regionalni odnosi rijetko imaju takav potencijal i nude isto toliko prilika za Europe koliko i odnosi sa zemljama Latinske Amerike i Kariba, posebno kad je riječ o rješavanju zajedničkih izazova kao što su osiguranje sirovina i ostvarivanje napretka u području energetske tranzicije, upravljanje migracijama te suzbijanje organiziranog kriminala i trgovine drogom, kako bi se oblikovala budućnost slobode, sigurnosti i blagostanja;

C. budući da su partneri iz EU-a i Latinske Amerike i Kariba predani izgradnji suradnje na temeljima stabilnosti, pouzdanosti, suvlasništva, suodgovornosti i biregionalnog dijaloga koji odražava raznolikost i asimetrije obiju regija, pri čemu su u središte postavljeni ljudi, socijalna kohezija i uključiv razvoj;

D. budući da je suradnja između dviju regija dodatno ojačana snažnim bilateralnim odnosima i dubljom interakcijom s biregionalnim i podregionalnim subjektima kao što su Zajednica latinoameričkih i karipskih država (CELAC), Organizacija američkih država (OAS), Mercosur, Andska zajednica, CARICOM/CARIFORUM i Pacifički savez; podsjeća da strateško partnerstvo EU-a i Latinske Amerike i Kariba datira iz 1999., kada je u Rio de Janeiru održan prvi biregionalni sastanak na vrhu EU-a i Latinske Amerike i Kariba;

E. budući da u obje te regije živi više od milijarde stanovnika; budući da prema podacima iz 2023. bilateralna trgovina robom i uslugama iznosi 395 milijardi EUR, što je povećanje od 45 % u odnosu na 2013., te da su izravna ulaganja EU-a u Latinsku Ameriku do 2022. ukupno iznosila više od 741 milijardu EUR; budući da EU i zemlje Latinske Amerike dijele predanost postizanju UN-ovih ciljeva održivog razvoja promicanjem socijalne pravde, jednakosti i održivog razvoja; budući da se obje regije i dalje suočavaju sa znatnim izazovima, uključujući socijalnu i rodnu nejednakost, nezaposlenost i siromaštvo; budući da podaci Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) ukazuju na hitnu potrebu za većim ulaganjima u socijalnu uključenost, pri čemu je Latinska Amerika i dalje jedna od najneravnopravnijih regija na svijetu, u kojoj 58 % stanovništva u ruralnim područjima, posebno autohtono stanovništvo, živi ispod granice siromaštva, u usporedbi s 26 % u urbanim područjima; budući da je 2023. godine 41 milijun ljudi u Latinskoj Americi iskusilo glad, a 187,6 milijuna osoba bilo je izloženo umjerenoj do ozbiljnoj nesigurnosti opskrbe hranom; budući da sve veća socijalna i ekonomska nejednakost u Europi i Latinskoj Americi potiče nezadovoljstvo javnosti, društvenu fragmentaciju i narušavanje povjerenja u demokratske institucije, pri čemu se stvara plodno tlo za populističke i autoritarne pokrete koji iskorištavaju pritužbe, polariziraju društva i potkopavaju vladavinu prava, demokratske norme i pluralističku raspravu;

F. budući da EU i zemlje Latinske Amerike i Kariba zajedno obuhvaćaju trećinu stanovništva članica Ujedinjenih naroda te čine otprilike 21 % svjetskog BDP-a;

G. budući da visoke razine javnog duga u kombinaciji s povećanjem troškova servisiranja duga, posebno plaćanja kamata, i visoka razina neformalnog zapošljavanja u toj regiji 2024. godine i dalje predstavljaju izazove za socijalnu zaštitu radnika i doprinose daljnjim fiskalnim ograničenjima, koja su jedna od ključnih prepreka održivom razvoju u regiji, s trajnim učincima na rast, ulaganja, siromaštvo i nejednakost;

H. budući da se te nejednakosti moraju hitno riješiti kako bi se promicale pravednije i stabilnije demokracije, marginaliziralo populizam i ekstremizam te postavili temelji za održiv gospodarski oporavak, otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i zajedničko blagostanje, rješavajući temeljne uzroke migracija i prisilnog raseljavanja u regiji koje je pogoršalo dosad nezabilježeno povećanje nasilja, nesigurnosti, nekažnjavanja i kršenja ljudskih prava; budući da je od ključne važnosti omogućiti razvoj zdravog prostora za građansko djelovanje u kojemu su organizacije za ljudska prava i borci za okoliš zaštićeni;

I. budući da je 74 % zemalja Latinske Amerike i Kariba u velikoj mjeri izloženo ekstremnim vremenskim uvjetima i velikim izazovima povezanima s klimom, kao što je utjecaj El Niña na opskrbu hranom;

budući da je to druga regija po izloženosti katastrofama na svijetu, s više od 190 milijuna ljudi pogođenih prirodnim katastrofama u posljednja tri desetljeća, posebno žena i najranjivijih skupina stanovništva; budući da klimatske promjene posebno utječu na male karipske otočne države u razvoju;

J. budući da se u zemljama Latinske Amerike i Kariba nalazi gotovo 35 % ukupnih svjetskih šumskih područja te 40 % biološke raznolikosti i oko 50 % kopnenih vrsta na svijetu, što je ključno za borbu protiv klimatskih promjena; budući da bi tradicionalno znanje autohtonih zajednica moglo imati ključnu ulogu u zaštiti tih šuma i vrsta;

K. budući da su i EU i Latinska Amerika i Karibi predani postizanju ciljeva Pariškog sporazuma; budući da primarna dobra (poljoprivredni proizvodi i prirodni resursi) čine otprilike 50 % ukupnog izvoza robe iz zemalja Latinske Amerike i Kariba; budući da Latinska Amerika i Karibi imaju velike rezerve sirovina potrebnih za zelenu i energetsku preobrazbu naših gospodarstava; budući da bi se potreba za tim sirovinama i s time povezana suradnja u okviru projekata unutar strategije Global Gateway trebale temeljiti na uzajamno korisnim partnerstvima kojima se, među ostalim, stvaraju radna mjesta i potiču ulaganja, čime bi se stvorila dodana vrijednost u toj regiji, uz istodobno rješavanje izazova sve većeg pritiska na raznolikost i sigurnost opskrbe hranom; budući da se regija Latinske Amerike i Kariba suočava s velikim investicijskim jazom za provedbu svoje zelene, digitalne i pravedne tranzicije;

L. budući da demografski i epidemiološki trendovi i utjecaj klimatskih promjena u EU-u i zemljama Latinske Amerike i Kariba povećavaju potražnju za uslugama iz područja skrbi, uključujući dugotrajnu skrb, te stoga utječu na jednaka prava i mogućnosti za žene, koje su te koje uglavnom, u nedostatku dostatnih politika i usluga skrbi kojima se osigurava rodna suodgovornost muškaraca i žena, obavljaju plaćene i neplaćene poslove u kućanstvu kao i poslove pružanja skrbi;

M. budući da autokracije diljem svijeta sve više dovode u pitanje međunarodni poredak utemeljen na pravilima na kojem se posljednjih 80 godina temelje mir i blagostanje, poštovanje vladavine prava, međunarodno pravo i ljudska prava; budući da obje regije zajedno imaju trećinu glasova u UN-u;

N. budući da ruska nezakonita, neopravdana i neizazvana agresija na Ukrajinu predstavlja očito kršenje međunarodnog prava i ugrožava globalnu sigurnost, što zahtijeva čvrsto, koordinirano i kategoričko stajalište demokratskih partnera, uključujući one iz Latinske Amerike i Kariba; budući da je većina latinoameričkih i karipskih zemalja podržala rezolucije UN-a protiv ruske agresije na Ukrajinu;

O. budući da su vanjski akteri, posebno Kina, Rusija i Iran, produbili svoj utjecaj u zemljama Latinske Amerike i Kariba, pri čemu Peking povećava ulaganja u infrastrukturu i projekte u području sirovina, Moskva povećava svoju propagandu i diplomatsku, političku, vojnu i sigurnosnu prisutnost, a Teheran obavještajne aktivnosti u regiji; budući da ti vanjski akteri podupiru lokalne antidemokratske snage i doprinose nazadovanju demokracije; budući da Rusija iskorištava gospodarsku ovisnost, među ostalim o gnojivima i dizelu, te širi kampanje dezinformiranja kako bi destabilizirala demokratske sustave; budući da prisutnost Kine također stvara gospodarske ovisnosti koje utječu na vanjsku politiku u regiji;

P. budući da su sloboda izražavanja i okupljanja ključne sastavnice i pokretači demokratskih, slobodnih i participativnih društava; budući da nasilje nad političkim protivnicima predstavlja izravnu prijetnju temeljima demokracije, što je vidljivo iz ubojstva kolumbijskog senatora Miguela Uribea Turbaya i alarmantnog porasta nasilja u Kolumbiji;

Q. ističe da EU i Parlament snažno podupiru mirovni sporazum u Kolumbiji, koji je zaključen 2016., te da i dalje prate njegovu provedbu; budući da je tim mirovnim sporazumom završeno pet desetljeća oružanog sukoba; budući da bi se kontinuiranom potporom EU-a potpunoj provedbi mirovnog sporazuma trebala uzeti u obzir nedavna eskalacija nasilja;

R. budući da sveukupno demokratsko nazadovanje u autokratskim i neliberalnim režimima omogućuje strategije legitimizacije tih režima, među ostalim uklanjanjem učinkovitih provjera provedbe represivnih zakona;

S. budući da je Parlament nedavno nedvosmisleno izrazio svoje stajalište u brojnim rezolucijama o neusklađenosti sa Sporazumom o političkom dijalogu i suradnji između EU-a i Kube; budući da je na Kubi trenutačno 1155 političkih zatvorenika i da kubanski režim sustavno krši ljudska prava;

T. podsjeća da je Parlament 10. siječnja 2025. osudio uzurpaciju predsjedničkih ovlasti Nicolása Madura i priznao Edmunda Gonzáleza Urrutiju kao legitimnog i demokratski izabranog predsjednika Venezuele, a Maríju Corinu Machado kao čelnicu demokratskih snaga u Venezueli; budući da im je Parlament dodijelio Nagradu Saharov za slobodu mišljenja za 2024., što simbolizira potporu borbi za slobodu i demokraciju u Venezueli; budući da bi trebalo izraziti duboko suosjećanje s više od sedam milijuna građana Venezuele koji su bili prisiljeni pobjeći iz svoje zemlje od 2015., pri čemu se oko šest milijuna njih preselilo u Latinsku Ameriku i Karibe; budući da su susjedne zemlje pod velikim pritiskom; budući da bi trebalo pohvaliti solidarnost i velike napore zajednica domaćina, posebno Kolumbije, u pružanju pristupa zdravstvenoj skrbi,

obrazovanju i mogućnostima zapošljavanja venezuelskih izbjeglica jer to doprinosi regionalnoj stabilnosti i zaštiti temeljnih prava;

U. budući da nikaragvanski režim od 2018. sustavno, opetovano i proizvoljno progoni, među ostalim, borce za ljudska prava te predstavnike oporbe i vjerskih zajednica; budući da je raspušteno više od 5600 nevladinih organizacija, uključujući vjerske skupine, uglavnom katoličke, te da im je oduzeta imovina; budući da je Parlament u više navrata osudio režim koji su u Nikaragvi nametnuli Daniel Ortega i Rosario Murillo;

V. budući da su mjere koje je poduzela Trumpova administracija u SAD-u dovele do geopolitičke nesigurnosti, ugrozile multilateralizam te su omele biregionalnu suradnju, čime se ističe potreba za snažnim i autonomnim savezom EU-a i Latinske Amerike i Kariba; budući da je strateški savez EU-a i Latinske Amerike i Kariba ključan za promicanje zajedničkih vrijednosti i interesa kao što su multilateralizam i demokracija;

W. budući da je regija Latinske Amerike i Kariba i dalje nedovoljno zastupljena u ključnim međunarodnim organizacijama i forumima, uključujući skupinu G20 i međunarodne financijske organizacije; budući da Meksiko i Brazil imaju poseban položaj u biregionalnim odnosima jer su dva najveća gospodarstva u zemljama Latinske Amerike i Kariba, te imaju znatan geopolitički utjecaj i službeno su određeni kao strateški partneri EU-a;

X. budući da trgovina drogom predstavlja ozbiljnu prijetnju sigurnosti u objema regijama; budući da je Unija 2020. postala najveće tržište kokaina na svijetu; budući da kokain uglavnom dolazi iz zemalja Latinske Amerike i Kariba te da uglavnom ulazi u EU preko europskih atlantskih luka;

Y. budući da se u mnogim zemljama Latinske Amerike i Kariba smanjuje prostor za građansko djelovanje te da one bilježe dosad nezabilježen porast napada na organizacije za ljudska prava, aktiviste i borce, što dovodi do raseljavanja, nasilja i nekažnjavanja;

Z. budući da EU i zemlje Latinske Amerike dijele strateški interes za jačanje svoje strateške autonomije i diversifikaciju svojih lanaca opskrbe; budući da je Latinska Amerika globalni predvodnik u proizvodnji održive energije, s otprilike 69 % električne energije iz obnovljivih i čistih izvora, što pokazuje stratešku važnost i potencijal te regije u globalnoj zelenoj tranziciji;

AA. budući da su od osnivanja CELAC-a 2010. godine održana tri sastanka na vrhu EU-a i CELAC-a, 2013., 2015. i 2023.; budući da EU i CELAC imaju dugogodišnje strateško partnerstvo i mrežu sporazuma o pridruživanju i trgovini; budući da će sastanak na vrhu EU-a i CELAC-a u Kolumbiji u studenome 2025. biti ključna prilika da se ponovno potvrdi predanost EU-a zemljama Latinske Amerike i Kariba te dokaže da je Europa ključan, pouzdan i strateški partner

koji nudi vjerodostojan alternativni model razvoja utemeljen na demokratskoj suradnji i zajedničkom blagostanju, te da se pokaže da su obje regije snažno predane biregionalnoj suradnji i međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima;

1. ističe duboke ljudske, povijesne, kulturne, gospodarske te vjerske veze između EU-a i Latinske Amerike i Kariba, koje čine temelj prirodnog saveza i osnovu za razvoj snažnog i trajnog transatlantskog područja mira, demokracije i blagostanja između Europe i Latinske Amerike;

2. promiče politiku čiji je cilj poticanje regionalne suradnje i veće regionalne integracije u zemljama Latinske Amerike i Kariba; naglašava da novi globalni geopolitički kontekst poziva na kvalitativni napredak u partnerstvu EU-a i Latinske Amerike i Kariba kako bi se dodatno razvio strateški savez za obranu multilateralizma i njegovih temeljnih načela, uključujući dijalog, uključivost, međunarodnu solidarnost i poštovanje Povelje UN-a, ljudskih prava, humanitarnog prava i promicanje održivog razvoja;

3. smatra da EU i Latinska Amerika i Karibi, kao prirodni strateški partneri, imaju povijesnu priliku za jačanje svojeg saveza u trenutačnom geopolitičkom kontekstu obilježenom strateškim natjecanjem; smatra da njihovo partnerstvo može biti važna zaštita protiv sve većih geopolitičkih napetosti izgradnjom zajedničkih politika kojima se potiču njihova strateška autonomija, suradnja i uzajamno poštovanje;

4. ističe činjenicu da se odnosi između Europe i Latinske Amerike i Kariba isto tako temelje na dubokim ljudskim vezama; podsjeća da je u sve fragmentiranijem svijetu ljudski kapital, koji uključuje zajedničke jezike, baštinu i kulturne veze, strateška prednost koju je potrebno očuvati;

5. ističe obnovljeni i sve veći angažman EU-a u regiji, za što je primjer ključan sastanak na vrhu EU-a i CELAC-a održan 2023., koji je predstavljao jasnu prekretnicu nakon godina ograničenog angažmana; naglašava potrebu za trajnom predanošću promicanju interesa i vrijednosti EU-a; konstatira da se angažman EU-a smanjio posljednjih desetljeća, što je otvorilo prostor za rastući utjecaj Kine, Rusije i Irana; osuđuje činjenicu da se tim približavanjem autoritarnim režimima u konačnici potkopava demokracija u regiji;

6. prepoznaje potrebu za daljnjim razvojem odnosa EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba kao odgovor na nove geopolitičke promjene, klimatske promjene, tehnološki napredak i sve veće nejednakosti i sigurnosne izazove s kojima se suočavaju obje regije, kao i za jačanjem strateške autonomije obje regije;

Geopolitička važnost strateškog saveza, pojačanog dijaloga i suradnje EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba

7. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da pojačaju diplomatske napore u regiji kako bi se promicala veća konvergencija između EU-a i Latinske Amerike i Kariba u ključnim pitanjima vanjske politike, a posebno da zauzmu odlučniji stav o ruskoj ratnoj agresiji na Ukrajinu i međunarodnim naporima za postizanje trajnog prekida vatre u Gazi, priljev humanitarne pomoći i bezuvjetno oslobađanje svih talaca; ističe da bi se, s obzirom na trenutačni međunarodni kontekst, partnerstvo EU-a i Latinske Amerike i Kariba trebalo temeljiti na logici zajedničke strateške autonomije, pri čemu su vodeća načela smanjenje vanjskih ovisnosti i obrana multilateralnog poretka utemeljenog na pravilima;

8. potiče dublju suradnju EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba na međunarodnim forumima radi promicanja i obrane multilateralnog globalnog poretka, međunarodnog prava, poštovanja demokracije i ljudskih prava, humanitarnog prava, socijalne pravde i održivog razvoja; u tom pogledu naglašava da EU mora svojim partnerima u zemljama Latinske Amerike i Kariba pokazati da može ponuditi bolje uvjete za partnerstvo od autoritarnih režima;

9. stoga naglašava da je važno osigurati da su napori EU-a usmjereni na jačanje demokratskih institucija, vladavine prava i političke odgovornosti, te poziva da se ostvari napredak u području reformi i mjera za izgradnju mira usmjerenih na jačanje sigurnosti i stabilnosti u objema regijama; podsjeća da obrana ljudskih prava, demokracije, vladavine prava i rodne ravnopravnosti mora biti međusektorski uvjet za sve sporazume EU-a i Latinske Amerike i Kariba te za financiranje, među ostalim u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa; poziva na transparentnost i odgovornost, posebno u okvirima za trgovinu i ulaganja;

10. zabrinut je zbog nazadovanja demokracije u zemljama Latinske Amerike i Kariba od 2019. i osuđuje kršenja ljudskih prava i ograničavanje temeljnih sloboda u toj regiji, posebno od strane režima u Nikaragvi, Kubi i Venezueli, koji su među najautoritarnijima na svijetu; izražava duboku zabrinutost zbog rastućeg trenda autoritarnog i populističkog političkog djelovanja u zemljama Latinske Amerike i Kariba, te zbog njihova kumulativnog slabljenja demokratskih institucija, multilateralizma, vladavine prava, temeljnih prava i sloboda, prostora za građansko djelovanje i osnovne socijalne zaštite; naglašava potrebu za jačanjem potpore demokratskim akterima i civilnom društvu te poziva na trenutačno oslobađanje svih političkih zatvorenika;

11. posebno osuđuje sustavno kršenje ljudskih prava prosvjednika, političkih disidenata, vjerskih vođa i aktivista za ljudska prava koje provodi kubanski režim te njegovo ometanje osnivanja neovisnih organizacija civilnog društva; napominje da se u pouzdanim izvorima navodi da režim drži više od tisuću političkih zatvorenika, uključujući

maloljetnike, te apelira na kubanski režim da ih bez odgode pusti na slobodu; poziva na upotrebu svih potrebnih dostupnih instrumenata, bez isključivanja ijednog od njih, kako bi se osigurala usklađenost s demokratskim klauzulama i klauzulama o ljudskim pravima iz Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji između EU-a i Kube; ponovno upućuje poziv Vijeću da odredi sankcije protiv osoba odgovornih za stalna kršenja; osuđuje sudjelovanje kubanskih plaćenika u ruskim vojnim operacijama na bojištima Ukrajine:

12. oštro osuđuje i u potpunosti odbacuje izbornu prijevaru koju je organizirao režim u Venezueli na predsjedničkim izborima 2024. i na lažnim parlamentarnim izborima u svibnju 2025.; poziva Madurovu vladu da prestane provoditi politiku represije te da prekine napade na civilno društvo i oporbu; podsjeća da je Parlament 19. rujna 2024. priznao Edmunda Gonzáleza Urrutiju kao legitimnog i demokratski izabranog predsjednika Venezuele, a Maríju Corinu Machado kao čelnicu demokratskih snaga u Venezueli; ističe da su razne demokratske države u regiji i diljem svijeta priznale Edmunda Gonzáleza Urrutiju kao izabranog predsjednika; izražava zadovoljstvo što je Parlament 17. prosinca 2024. dodijelio Nagradu Saharov za slobodnu mišljenja za 2024. Maríji Corini Machado i Edmundu Gonzálezu Urrutiji, koji predstavljaju sve Venezuelce koji se bore za ponovnu uspostavu slobode i demokracije; pohvaljuje predanost venezuelskog naroda demokraciji i kontinuiranu otpornost demokratske oporbe unatoč sve represivnijim politikama Madurova režima;

13. podsjeća da je režim Ortege-Murillo u Nikaragvi u siječnju 2025. donio ustavnu reformu kojom se ukida dioba vlasti i politički pluralizam, čime je uspostavljeno supredsjedništvo koje kontrolira sve grane vlasti i medije te zanemaruje poštovanje međunarodnih konvencija o ljudskim pravima; nadalje, naglašava da režim u Nikaragvi održava čvrste veze s drugim autokracijama, poput onih u Iranu, Venezueli i Kubi, te ga oštro osuđuje za sustavna kršenja ljudskih prava, progon demokratske oporbe, represiju nad Katoličkom crkvom i civilnim društvom te uništavanje slobodnih medija i svih znakova neovisnosti od vlade; potiče vlasti Nikaragve da ponovno uspostave vladavinu prava, temeljne slobode i prava svih stanovnika Nikaragve u egzilu, uključujući pravo na siguran povratak bez odgode; ponovno zahtijeva da se aktivira klauzula o demokraciji Sporazuma o pridruživanju s EU-om, odbacuje svaku mogućnost dijaloga s članovima Nacionalne skupštine Nikaragve pod kontrolom režima te poziva da se povećaju sankcije protiv Ortege, Rosario Murillo i njihova užeg kruga; poziva na hitno ukidanje zabrane međunarodnih mehanizama za praćenje ljudskih prava i na ponovnu uspostavu pravnog statusa za više od 3000 nevladinih organizacija, koji je vlada Nikaragve ukinula 2018.;

14. izražava duboku zabrinutost zbog slabljenja demokratskih načela i namjernog zaobilaženja ustavnih zaštitnih mjera u drugim zemljama Latinske Amerika i Kariba, ponajprije u El Salvadoru; izražava

zabrinutost u pogledu nepostojanja neovisnosti pravosuđa, nedostatka transparentnosti u djelovanju vlade, prekomjerne upotrebe sile, neopravdane militarizacije i sve većih ograničenja slobode okupljanja i tiska; ozbiljno je zabrinut zbog izvješća o raširenom pritvaranju bez valjanih uzroka, mučenju, prisilnim nestancima civila i alarmantnoj prenapučenosti u zatvorima; osuđuje vlasti zbog toga što sigurnosne snage nisu pozvale na odgovornost za njihove postupke i zbog stalnog odbijanja međunarodnih zahtjeva za nadzor i istragu;

15. oštro osuđuje činjenicu da se Ruska Federacija koristi hibridnim taktikama koje obuhvaćaju vojne, kibernetičke, informacijske i gospodarske operacije, posebno u energetskom sektoru, uključujući izbjegavanje sankcija, netransparentne prakse i korupciju, kao alate za širenje, čime se ugrožava regionalna sigurnost, promiče unutarnja destabilizacija i što dovodi do stvaranja bloka koji predstavlja prijetnju demokraciji, miru i međunarodnom pravu; duboko je zabrinut zbog strateškog partnerstva između Venezuele i Ruske Federacije, koje predstavlja rizik za regionalnu i međunarodnu sigurnost; poziva EU da intenzivira borbu protiv ruske propagande u toj regiji; podsjeća na potrebu da EU delegacijama EU-a osigura potrebna sredstva za suzbijanje dezinformacija;

16. napominje da je Kina od 2005. regiji Latinske Amerike i Kariba odobrila zajmove u ukupnom iznosu većem od 120 milijardi USD radi povećanja njezina geopolitičkog utjecaja i ovisnosti zemalja Latinske Amerike i Kariba o kineskom financiranju osiguravanjem investicijskog kapitala u zamjenu za opskrbu sirovom naftom ili financiranjem energetskih i infrastrukturnih projekata; žali zbog toga što ti energetski i infrastrukturni projekti često dovode do nižih standarda zaštite okoliša i rada; podsjeća da, za razliku od ostalih globalnih sila, EU ne traži ekstraktivan ili neuravnotežen odnos, već partnerstva koja se temelje na uzajamnosti, održivosti i stvaranju dodane vrijednosti; ističe da upravo taj model suradnje, u kojem se prednost daje poštovanju suvereniteta, transparentnosti i vladavine prava, čini EU najpoželjnijim partnerom za tu regiju;

17. podržava neovisnost, teritorijalnu cjelovitost i suverenost svih latinskoameričkih i karipskih zemalja te odbacuje ambicije globalnih sila da nametnu odnose političke i gospodarske ovisnosti; naglašava da je poštovanje teritorijalne cjelovitosti država temeljno načelo međunarodnog prava, Povelje UN-a i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima;

Gospodarska suradnja za održivi rast

18. pozdravlja snažno gospodarsko i trgovinsko partnerstvo između EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba, koje se temelji na zajedničkim interesima promicanja održivog rasta i ljudskog razvoja, jačanju gospodarske otpornosti i smanjenju prekomjernih ovisnosti putem diversificiranih trgovinskih odnosa;

19. ističe ambiciju EU-a da predvodi globalnu zelenu tranziciju te priznavanje Latinske Amerike kao ključnog partnera u tom nastojanju; podržava zemlje Latinske Amerike i Karibe u borbi protiv nezakonitog krčenja šuma i osmišljavanju projekata ponovnog pošumljavanja;

20. naglašava potrebu za rješavanjem sve većih nejednakosti, promicanjem mira i jačanjem demokratskih procesa i institucija u objema regijama te ističe važnost gospodarske suradnje kojom se promiču rodna ravnopravnost i ekonomsko osnaživanje žena; izražava zabrinutost zbog nazadovanja u pogledu prava žena, posebno u pogledu njihova spolnog i reproduktivnog zdravlja; poziva na uklanjanje razlika u plaćama između spolova i podupire mjere za povećanje zastupljenosti žena u političkom vodstvu i zakonodavnim tijelima te naglašava potrebu za usklađivanjem gospodarskih odnosa EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba s Programom UN-a do 2030. i osiguravanjem veće usklađenosti između gospodarskih i socijalnih ciljeva te ciljeva zaštite okoliša;

21. ističe činjenicu da je EU najveći ulagač u regiju Latinske Amerike i Kariba i njezin treći najveći trgovinski partner; napominje da su zemlje Latinske Amerike i Kariba peti najveći trgovinski partner EU-a; naglašava da ta snažna gospodarska suradnja ne bi trebala služiti samo interesima velikih financijskih subjekata već bi njome trebalo osigurati korist za sve, a posebno za MSP-ove, radnike, ranjive osobe te stanovništvo iz ruralnih i udaljenih područja;

22. naglašava da se u Izvješću Enrica Lette o budućnosti jedinstvenog tržišta i Izvješću Marija Draghija o budućnosti europske konkurentnosti ističe potreba za osiguranjem opskrbe EU-a kritičnim sirovinama i ističe potencijal zemalja Latinske Amerike i Kariba da budu ključni partner u diversifikaciji lanaca opskrbe; pozdravlja potpisivanje memoranduma o razumijevanju s partnerima o kritičnim sirovinama i ističe da su oni ključni za postizanje veće diversifikacije u lancima opskrbe EU-a; smatra da bi ti memorandumi o razumijevanju zajedno s produbljivanjem gospodarske i političke suradnje preko bilateralnih sporazuma trebali dovesti do povećanja ulaganja u taj sektor, što će biti korisno za obje regije;

23. poziva na jačanje propisa i transparentnosti u ključnim gospodarskim područjima, kao što je sektor rudarstva u kojem loši propisi mogu dovesti do sukoba i iskorištavanja; poziva sve partnere da ojačaju radnička prava te promiču zadruge i ostale inicijative kojima se potiče sudjelovanje i osnaživanje radnika u gospodarstvu; ističe da je važno osigurati da vađenje i prerada kritičnih sirovina te trgovina njima budu u skladu s visokim standardima zaštite okoliša, društvene odgovornosti i ljudskih prava te da se njima podupire razvoj alternativnih, otpornih, održivih i transparentnih lanaca vrijednosti koji doprinose blagostanju svih uključenih društava;

24. poziva Komisiju da intenzivira dijalog sa zemljama Latinske Amerike i Kariba o posljedicama zakonodavstva EU-a na njihova lokalna gospodarstva;

Strateška partnerstva i međunarodni sporazumi

25. primjećuje zamršenu mrežu sporazuma između dviju regija i naglašava temeljnu geopolitičku važnost promicanja novih i ambicioznijih sporazuma i partnerstava koja su uključiva, održiva i uzajamno korisna, utemeljena na zajedničkim vrijednostima i čvrsto ukorijenjena u poštovanju ljudskih prava; naglašava ulogu tih sporazuma u doprinosu daljnjoj gospodarskoj integraciji kako bi se postiglo područje zajedničkog blagostanja i povećane gospodarske sigurnosti; naglašava važnost biregionalne trgovine između EU-a i Latinske Amerike i Kariba za diversifikaciju prehrambenih sustava i jačanje sigurnosti opskrbe hranom;

26. podsjeća na posebnu ulogu Meksika i Brazila u biregionalnim odnosima s obzirom na to da imaju status strateških partnera EU-a; snažno potiče obje strane da bolje iskoriste potencijal tih strateških partnerstava; ističe da je potrebno ispuniti obvezu održavanja bilateralnih sastanaka na vrhu s objema zemljama svake dvije godine;

27. pozdravlja potpunu ratifikaciju Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike te stupanje na snagu njegovih triju stupova političkog dijaloga, suradnje i trgovine u svibnju 2024.; poziva na donošenje čvrstih i uključivih mehanizama za sudjelovanje civilnog društva u provedbi i praćenju Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike, uz poštovanje demokratskih načela, transparentnosti i socijalne kohezije; poziva EU i zemlje Srednje Amerike da provode aktivne politike i osiguraju odgovarajuća financijska sredstva kako bi se optimizirao pozitivan učinak sporazuma na ciljeve održivog razvoja u objema regijama;

28. pozdravlja potpisivanje Naprednog okvirnog sporazuma između EU-a i Čilea i poziva na njegovu brzu i potpunu ratifikaciju; također pozdravlja zaključenje pregovora o Globalnom sporazumu između EU-a i Meksika, kojim će se ojačati politička suradnja, otvoriti nove trgovinske mogućnosti i ojačati veze u strateškim sektorima kao što su digitalizacija, inovacije i sigurnost te poziva na njegovo brzo potpisivanje i ratifikaciju; prepoznaje ključnu ulogu Meksika u zemljama Latinske Amerike i Kariba te njegovu ambiciju da diversificira trgovinu i politička partnerstva; naglašava da će se Sporazumom između EU-a i Meksika ojačati uloga EU-a kao strateškog partnera u regiji i njegova sposobnost da odgovori na globalne izazove;

29. naglašava važnost ispunjavanja ciljeva utvrđenih Pariškim klimatskim sporazumom i pozdravlja uključivanje obvezujuće klauzule u Sporazum između EU-a i Mercosura o poštovanju njegovih obveza;

naglašava da će Sporazum o partnerstvu između EU-a i Mercosura pružiti priliku za znatno jačanje biregionalne suradnje između EU-a i Mercosura u rješavanju zajedničkih izazova te istodobno doprinijeti suzbijanju sve većeg utjecaja autoritarnih aktera u regiji i pomoći EU-u da diversificira svoju opskrbu kritičnim sirovinama;

Multilateralna suradnja

30. podsjeća da europsko-latinskoamerički savez predstavlja most osmišljen ne samo kako bi se spriječio opasan pomak prema zatvorenim i ideološki polariziranim blokovima, već kako bi se iznad svega stvorio prostor za međunarodni dijalog kojim se smanjuju napetosti i potiču zajednička rješenja;

31. pohvaljuje znatan doprinos zemalja Latinske Amerike i Kariba multilateralnim organizacijama i njihovu aktivnu ulogu u rješavanju globalnih problema, kao što su klimatske promjene, mir i sigurnost, uključujući Program o ženama, miru i sigurnosti, te održivi razvoj; ističe predanost obiju regija obrani Povelje UN-a, ljudskih prava, predstavničke demokracije i čvrstog multilateralnog upravljanja; potiče obje regije da nastave braniti multilateralizam, posebno sustav UN-a, te da zajednički predvode reformu institucija za globalno upravljanje, uključujući međunarodne financijske institucije, kako bi se postigao uključiviji i reprezentativniji multilateralizam;

32. poziva na napredak u sklapanju sporazuma o liberalizaciji viznog režima sa zemljama s kojima su pregovori najviše napredovali;

Razvojna suradnja EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba, humanitarna pomoć i održiva ulaganja u okviru inicijative Global Gateway

33. podsjeća na to da je glavni cilj politike razvojne suradnje EU-a smanjenje i, dugoročno, iskorjenjivanje siromaštva; naglašava da je iskorjenjivanje siromaštva, posebno među najranjivijim skupinama, kao što su, među ostalim, žene, djevojčice i osobe s invaliditetom, ključno za uklanjanje sve većih nejednakosti koje ugrožavaju socijalnu koheziju i ograničavaju gospodarski potencijal; podsjeća na to da dužnički teret s kojim se suočavaju zemlje Latinske Amerike i Kariba prouzročava velike gospodarske i socijalne troškove, s dugotrajnim posljedicama na siromaštvo i nejednakost; podupire restrukturiranje duga; naglašava da ciljevi održivog razvoja i Pariški sporazum moraju ostati ključni za suradnju između zemalja Latinske Amerike i Kariba i EU-a; podsjeća na to da je pristup razvojnoj pomoći i financiranju osobito ključan za nestabilne zemlje, uključujući one koje su osjetljivije na utjecaje klimatskih promjena, posebno karipske male otočne države u razvoju i zemlje koje prelaze na višu razinu dohotka;

34. ističe činjenicu da EU najveći doprinositelj u području razvojne suradnje u zemljama Latinske Amerike i Kariba; ponovno ističe važnost jačanja razvojnih politika EU-a i humanitarne pomoći u

zemljama Latinske Amerike i Kariba te poziva EU i njegove države članice da osnaže druge vanjske prioritete Unije, uključujući one koji se odnose na sigurnost, održivi razvoj i trgovinu, migracije, ribarstvo, poljoprivredu, klimatske promjene i energiju; poziva na uspostavu učinkovitih sinergija s humanitarnom pomoći EU-a, uz puno poštovanje načela suvlasništva, pri čemu se u obzir uzimaju razvojni prioriteti regije Latinske Amerike i Kariba; poziva na redovite bilateralne dijaloge i, po potrebi, savjetovanja s predstavnicima lokalnih vlasti i civilnog društva obiju regija, što se odnosi i na potporu ciljevima održivog razvoja u sporazumima o pridruživanju između EU-a i Latinske Amerike i Kariba, u prvom redu kao odgovor na globalno smanjivanje službene razvojne pomoći i humanitarne pomoći;

35. izražava zabrinutost zbog rezova na globalnoj razini u financiranju razvojne i humanitarne pomoći, a posebno zbog smanjenja službene razvojne pomoći i obustave većine programâ Agencije SAD-a za međunarodni razvoj (USAID) (do 83 %) kao i zbog rezova u globalnoj pomoći u više država članica EU-a, s obzirom na to da je to financiranje bilo ključno za podupiranje velikih društvenih, gospodarskih i političkih transformacija u regiji; ponavlja da će ti rezovi imati dugoročne posljedice za program razvoja i postizanje ciljeva održivog razvoja u regiji Latinske Amerike i Kariba; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog utjecaja tih nedavnih rezova na učinkovito sudjelovanje civilnog društva i nevladinih organizacija i njihova kapaciteta za provođenje aktivnosti u cilju promicanja ljudskih prava, demokracije i društvenog razvoja u regiji te borbe protiv autoritarnih režima; stoga poziva Komisiju i države članice da osiguraju odgovarajuću razvojnu i humanitarnu pomoć regiji Latinske Amerike i Kariba;

36. naglašava da su se tradicionalni oblici službene razvojne pomoći pokazali ključnima i učinkovitima u smanjenju siromaštva, stajanju na kraj sve većim nejednakostima, poboljšanju zdravstvenih i obrazovnih ishoda te poticanju socijalne kohezije u regiji Latinske Amerike i Kariba, prvenstveno u pogledu uključivanja nedovoljno zastupljenih i marginaliziranih skupina, kao što su djevojčice, žene, mladi, osobe s invaliditetom, autohtone zajednice i osobe afričkog podrijetla;

37. poziva na puno sudjelovanje civilnog društva u osmišljavanju, provedbi i praćenju programa EU-a kako bi se osigurala usklađenost politika radi održivog razvoja*;*

38*.* ističe strateški potencijal trostrane suradnje EU-a, zemalja Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj i partnera iz Latinske Amerike i Kariba za jačanje učinaka razvoja, uzajamnog učenja i političkih inovacija; naglašava da takva partnerstva, ako su usklađena s lokalnim prioritetima i usmjerena na izgradnju kapaciteta, mogu potaknuti uključiva rješenja za globalne izazove; poziva EU da poveća potporu inicijativama za trostranu suradnju u

okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa te da ih sustavno integrira u strateški program EU-a i Latinske Amerike i Kariba;

39. poziva EU i njegove države članice da iskoriste važne inicijative, kao što je Global Gateway, kako bi se povećala ulaganja u te zemlje, čime bi se osiguralo da će EU ostati snažan i konkurentan partner za zemlje Latinske Amerike i Kariba, s obzirom na sve veću prisutnost Kine i Rusije u regiji, na koju jasno upućuju obaveze koje je Kina preuzela tijekom foruma Kine i CELAC-a održanog 13. svibnja 2025.; naglašava da je povećanje ulaganja EU-a u zemlje Latinske Amerike još važnije zbog jačanja inicijative „Jedan pojas, jedan put” u Latinskoj Americi, kojoj je Kolumbija pristupila na forumu Kine i CELAC-a 13. svibnja 2025.; poziva Komisiju da provede projekte i strategije planirane u okviru strategije Global Gateway kako bi se, među ostalim ciljevima, izgradila održiva i visokokvalitetna infrastruktura kojom se učinkovito stvara lokalna vrijednost, jačaju biregionalni lanci vrijednosti i povećava gospodarska sigurnost za obje regije; ustraje u tome da bi strategija Global Gateway uvijek trebala biti usklađena s temeljnim vrijednostima EU-a, uključujući poštovanje ljudskih prava, dobro upravljanje, demokraciju i transparentnost te okolišnu održivost u skladu s načelima razvojne učinkovitosti EU-a; potiče EU i njegove države članice da osiguraju da ulaganja u okviru strategije Global Gateway podrazumijevaju stroge postupke dubinske analize;

40. poziva na učinkovitu provedbu programa ulaganja EU-a i Latinske Amerike i Kariba u okviru strategije Global Gateway, poticanjem partnerstava između javnog i privatnog sektora, kako bi se poduprli održivi razvoj, uključiv rast i zapošljavanje kao i pravedna, zelena i digitalna transformacija; poziva Komisiju da ta ulaganja, od samog uvođenja do ostvarenja ciljeva, usklađena s ciljevima održivog razvoja i prioritetima održivog razvoja koje su utvrdili partneri iz Latinske Amerike i Kariba, među ostalim na temelju savjetovanja s lokalnim tijelima i predstavnicima civilnog društva i na temelju procjena učinka i evaluacija, kao i na to da se tim ulaganjima odgovara na lokalne i regionalne potrebe, da ona budu rodno osjetljiva i da se njima ostvare smisleni ishodi u pogledu razvoja;

41. naglašava važnost stvaranja pravih uvjeta za mobilizaciju javnih i privatnih ulaganja za potporu održivom razvoju; u tom pogledu ističe da u regiji treba pokriti financijski manjak za infrastrukturne i klimatske projekte, usklađene s ciljevima održivog razvoja, koji iznosi 99 milijardi USD godišnje, jer su ta sredstva neophodna za provedbu pravedne zelene i digitalne tranzicije; ističe ključnu ulogu Europskog fonda za održivi razvoj plus (EFOR+) u mobilizaciji ulaganja za postizanje tih ciljeva te ulogu Europske investicijske banke (EIB), posebno EIB-a Global, u okviru fonda EFOR+, u uklanjanju trajnog nedostatka dugoročnog financiranja i tehničkog stručnog znanja za zelena ulaganja u regiji, kako je vidljivo iz istraživanja EIB-a i Latinskoameričkog udruženja institucija za financiranje razvoja iz

2024.; podržava užu suradnju s lokalnim financijskim institucijama i regionalnim razvojnim bankama te poziva na povećanu upotrebu jamstava fonda EFOR+ za potporu malim projektima velikog učinka koji uključuju civilno društvo i lokalne zajednice, u skladu sa strategijom Global Gateway i načelima razvojne učinkovitosti EU-a;

42. ističe da je suradnja između EU-a i Latinske Amerike i Kariba u području kritičnih sirovina i tehnologije ključna za ostvarivanje pravedne, zelene i digitalne transformacije kao i za jačanje strateške autonomije u objema regijama na temelju uzajamno korisnih partnerstava; naglašava da takva suradnja pomaže u prevladavanju ovisnosti gospodarstava Latinske Amerike i Kariba o primarnim dobrima (poljoprivrednim proizvodima i prirodnim resursima) i ima važnu ulogu jačanju lanaca vrijednosti zahvaljujući politikama održive reindustrijalizacije kojima se otvaraju pristojna radna mjesta, promiče okolišna održivost i potiče okruženje pogodno za tehnološke inovacije; preporučuje pojačanu suradnju u području digitalnog obrazovanja i istraživanja između sveučilišta EU-a i Latinske Amerike i Kariba te inovacijskih centara;

43. ističe potrebu za ulaganjima u okviru strategije Global Gateway u regiji Latinske Amerike i Kariba kako bi se prednost dala uklanjanju razlika u infrastrukturi i eliminaciji nejednakosti, uključujući digitalno i energetsko siromaštvo, posebno u ruralnim i perifernim područjima, čime bi se zajamčilo da koristi od poboljšane povezivosti dopiru do nedovoljno pokrivenog stanovništva; naglašava da to uključuje mlade i neformalni sektor te da bi trebalo osigurati cjenovno pristupačan pristup internetu i poboljšanu digitalnu pismenost u svim segmentima stanovništva, posebno u marginaliziranim zajednicama, kako bi se aktivno premostio digitalni jaz;

44. ističe da se mladi, koji su ključni pokretači strukturnih promjena, i dalje suočavaju s velikim preprekama u pristupu pristojnim radnim mjestima te ističe da se prioritetima strategije Global Gateway moraju podupirati ulaganja u politike obrazovanja, strukovnog osposobljavanja i zapošljavanja usklađene s potrebama budućeg tržišta rada;

45. nadalje, podsjeća na važnost davanja prednosti programima koje su međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva već utvrdile kao učinkovite, kao što su ulaganja u zdravstvene sustave i sustave skrbi; poziva, u prvom redu u svjetlu ranjivosti regije, na učinkovito uključivanje osoba s invaliditetom kako bi se osigurao uključiv, pristupačan i učinkovit pristup zdravstvu i skrbi;

46. podsjeća na to da trgovinski sporazumi i sporazumi o pridruživanju objema regijama omogućuju razmjenu i ulaganje u cijeli dijapazon sektora te ističe činjenicu da smanjenje nejednakosti, promicanje pristupa zdravstvu, obrazovanju i vodi te poštovanje ljudskog dostojanstva i temeljnih prava moraju ostati u središtu partnerstva

EU-a i Latinske Amerike i Kariba, u skladu s člankom 208. UFEU-a i Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;

47. ističe važnost veće transparentnosti, odgovornosti i lokalne relevantnosti te pozdravlja razvoj internetske stranice Komisije s informacijama o postojećim inicijativama strategije Global Gateway; poziva Komisiju da objavi dodatne pojedinosti, uključujući rezultate savjetovanja s lokalnim tijelima i civilnim društvom iz obiju regija, kao i informacije o usklađenosti s ciljevima održivog razvoja i prioritetima EU-a i partnerskih zemalja, s referentnim vrijednostima i pokazateljima; potiče najširu primjenu Komisijina pokazatelja nejednakosti (I-Marker), posebno u pogledu strategije Global Gateway, koja bi u svakom trenutku trebala biti usklađena s pristupom utemeljenim na pravima te povezana s pokazateljima ljudskog razvoja; osim toga, ističe važnost socijalne zaštite i zaštite okoliša u dijalogu između EU-a i CELAC-a;

48. naglašava da mora postojati kontinuirana evaluacija strategije Global Gateway kako bi se procijenila njezina učinkovitost i strateški smjer; u tom pogledu poziva na snažniju ulogu Parlamenta u nadzoru i strateškom usmjeravanju inicijative Global Gateway, naročito u pogledu njezine provedbe u zemljama Latinske Amerike i Kariba, kako bi se osigurala transparentnost, demokratska odgovornost, usklađenost s vrijednostima EU-a i učinkovita upotreba resursa;

49. poziva Komisiju da osigura puno sudjelovanje civilnog društva u osmišljavanju, provedbi i praćenju programa EU-a kako bi se zajamčila usklađenost politika za održivi razvoj, pri čemu uspostavlja i učinkovite sinergije sa svim projektima povezanima sa strategijom Global Gateway i humanitarnom pomoći EU-a;

50. naglašava da se, osim inicijative Global Gateway, moraju zadržati tradicionalni kanali suradnje u zemljama Latinske Amerike i Kariba; poziva EU da poveća financijska sredstva za programe u području ljudskih prava, demokracije i civilnog društva u toj regiji te da zajamči da se razina sredstva koja se dodjeljuje za geografski program Sjeverne i Južne Amerike te Kariba u okviru instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, a koja je sada najmanja među svim regijama, barem zadrži;

51. apelira na Komisiju i zemlje Latinske Amerike i Kariba da ulože veće napore u uklanjanje temeljnih uzroka ljudskih i prirodnih katastrofa, što će postići jačanjem politika prevencije, pripravnosti, otpornosti i odgovora te suradnje; pozdravlja biregionalni memorandum o razumijevanju o suradnji u području integriranog upravljanja rizicima od katastrofa, potpisan u Barbadosu 15. svibnja 2024., te poziva partnere koji ga još nisu potpisali da to učine što prije;

52. podsjeća na to da europska suradnja i ulaganja ne promiču samo gospodarski razvoj u regiji već doprinose i miru stvaranjem

gospodarskih alternativa za mlade u regiji Latinske Amerike; ističe da je potonje ključno za borbu protiv organiziranog kriminala; naglašava važnost jačanja biregionalne suradnje u području sigurnosti u najširem smislu, uključujući područja kao što su klima, hrana, zdravlje i socijalna sigurnost, te provedbe zajedničkih mehanizama pripravnosti, prevencije i odgovora, kao i potpune integracije ljudskih prava i humanitarnih načela u sigurnosnu suradnju EU-a i Latinske Amerike i Kariba kako bi se prekinuli ciklusi nasilja i isključenosti u regiji Latinske Amerike i Kariba;

53. pozdravlja ambiciju EU-a da predvodi globalnu zelenu tranziciju, a Latinsku Ameriku prepoznaje kao ključnog partnera u tom nastojanju; naglašava potrebu za zajedničkim poticanjem globalnih zelenih inicijativa kojima se odgovara na globalne ciljeve ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima; ističe potrebu za promicanjem pravedne i uključive ekološke tranzicije u objema regijama, među ostalim pojačanom suradnjom EU-a i Latinske Amerike i Kariba u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja, te za odgovorom na ekstremne klimatske događaje, s posebnim naglaskom na ključnim područjima kao što su zaštita biološke raznolikosti, obnova ekosustava, dekarbonizacija i održiva poljoprivreda te najranjivije osobe i zajednice;

54. ističe da klimatske promjene narušavaju prehrambene sustave u Latinskoj Americi i naglašava vrijednost agroekologije, koja je prepoznata kao ključni poljoprivredni sustav otporan na klimatske promjene;

55. podsjeća na važnost programa suradnje između EU-a i sliva Amazone za povećanje kapacitetâ zemalja amazonskog sliva za borbu protiv deforestacije i degradacije šuma;

56. poziva na preuzimanje strožih obveza u pogledu poštovanja prava autohtonih naroda i uključivanja tih prava u dijalog i sve dimenzije suradnje sa zemljama Latinske Amerike i Kariba, kako je utvrđeno u Deklaraciji UN-a o pravima autohtonih naroda;

57. podsjeća na važnost promicanja održivog i odgovornog rudarenja, kojim se štite prava i egzistencija lokalnih zajednica i autohtonih naroda, sprečavaju teški negativni društveni i okolišni učinci i pomaže u prevladavanju ovisnosti o izvozu robe, čime se podržavaju održive politike reindustrijalizacije kojima se otvaraju pristojna radna mjesta i promiče okolišna održivost s pomoću djelotvornog upravljanja mineralnim resursima;

58. naglašava potrebu za podupiranjem rodno osjetljive razvojne suradnje i predlaže provedbu ciljanih mjera za rješavanje i smanjenje nejednakosti između muškaraca i žena, uključujući, ali ne ograničavajući se na promicanje pristupa žena dostojanstvenom radu, financijskoj uključenosti te vodećim i poduzetničkim ulogama, posebno u ruralnim i neformalnim sektorima; ističe da su

mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MMSP) u mnogim dijelovima svijeta često pokretačka snaga lokalnih gospodarstava te da njima sve više upravljaju žene; naglašava da mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća čine 90 % poduzeća, osiguravaju 60 – 70 % radnih mjesta i ostvaruju 50 % BDP-a diljem svijeta; naglašava ključnu ulogu MMSP-ova u doprinosu Programu održivog razvoja do 2030. i postizanju ciljeva održivog razvoja, posebno onih povezanih s iskorjenjivanjem siromaštva i dostojanstvenim radom za sve;

59. pozdravlja inicijativu biregionalnog pakta za skrb, čiji je cilj promicanje suradnje u području sveobuhvatnih sustava skrbi i javnih politika među zemljama obiju regija, među ostalim razvojem mehanizama za suradnju i financiranje, kako bi se ostvarilo pravednije i uključivije gospodarstvo;

60. poziva na pojačanu suradnju između EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja sveobuhvatnim obrazovanjem, kampanjama za podizanje razine osviještenosti i jačanjem pravne zaštite; podupire inicijative u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost III, kojima se promiču zapošljavanje mladih, obrazovanje i političko sudjelovanje žena;

61. ističe ključnu ulogu civilnog društva u oblikovanju i praćenju uključivih socijalnih politika, promicanju pravednog pristupa kvalitetnom obrazovanju i poticanju održivog i uključivog gospodarskog rasta u zemljama Latinske Amerike i Kariba; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog smanjenja prostora za građansko djelovanje u mnogim zemljama Latinske Amerike; u tom pogledu poziva na veću potporu EU-a organizacijama civilnog društva, borcima za ljudska prava, aktivistima za zaštitu okoliša i novinarima, koji se suočavaju sa sve većim prijetnjama i nasiljem, kako bi se osiguralo da mogu obavljati svoj posao na siguran i neovisan način; poziva na davanje prednosti njihovoj sigurnosti, pristupu pravosuđu i slobodi izražavanja te na jačanje partnerstva EU-a s akterima civilnog društva, čija je uloga ključna za rješavanje ključnih pitanja i olakšavanje konstruktivnog dijaloga o ljudskim pravima i demokratskoj tranziciji te koji se u svom djelovanju uvelike oslanjaju na programe pomoći;

62. naglašava važnost potpore EU-a jačanju sustava socijalne zaštite u Latinskoj Americi i Karibima, uključujući integrirane društvene registre, bolju koordinaciju programa i zajedničkih pilot-projekata, posebno s civilnim društvom i lokalnim vlastima, kao ključnih pokretača inkluzije i smanjenja siromaštva u partnerstvu EU-a i Latinske Amerike i Kariba;

Suradnja u području sigurnosti i borbe protiv trgovine drogom

63. svjestan je porasta organiziranog kriminala i trgovine drogom i u EU-u i zemljama Latinske Amerike i Kariba te dosad nezabilježenih

količina nedopuštenih droga koje se iz te regije krijumčare u Uniju, u koju uglavnom ulaze preko domaćih luka; izražava posebno veliku zabrinutost zbog sve većeg problema povezanog sa sigurnosti u objema regijama, tj. zbog transnacionalne koordinacije kriminalnih organizacija sa sjedištem u Latinskoj Americi i na Karibima i EU-u; ističe da treba intenzivirati suradnju ne samo sa zemljama koje proizvode droge nego i s tranzitnim zemljama Latinske Amerike i Kariba te poboljšati multilateralnu suradnju u sklopu borbe protiv tih prijetnji; poziva na jačanje partnerstva EU-a i Latinske Amerike i Kariba u području pravosuđa i sigurnosti, programa EL PAcCTO 2.0, COPOLAD, EUROFRONT, Programa za globalne tokove nezakonite robe (GIFP) i Europskog saveza luka;

64. prepoznaje važnost Latinoameričkog odbora za unutarnju sigurnost (CLASI) u izgradnji zajedničkog i dijeljenog okvira za sigurnost u Latinskoj Americi i na Karibima; ističe da je CLASI ključan instrument u postizanju veće integracije i učinkovitosti u borbi protiv kriminala u regiji; pozdravlja kontinuiranu stratešku suradnju ministara unutarnjih poslova i/ili sigurnosti država članica EU-a i ministara nadležnih za sigurnosna pitanja u državama članicama Latinskoameričkog odbora za unutarnju sigurnost, između ostalog na tehničkoj razini, kako bi se ojačala operativna suradnja u području izvršavanja zakonodavstva između EU-a i Latinske Amerike i Kariba; pozdravlja donošenje zajedničke izjave i plana za prioritete operativne suradnje za razdoblje od 2025. do 2026.; poziva na uspostavu slične suradnje u područjima pravosuđa i upravljanja granicama;

65. poziva Komisiju da ojača i proširi potporu suradnji između partnerskih zemalja Latinske Amerike i Kariba i relevantnih agencija EU-a, uključujući EUROPOL, EUROJUST i EUDA-u, te da ojača njihove radne dogovore; pozdravlja ideju uspostave partnerstva između luka Latinske Amerike i Kariba i Europskog saveza luka; naglašava važnost napretka u području tehnologija umjetne inteligencije i jačanja suradnje između luka i nadležnih tijela u borbi protiv trgovine drogom; poziva na zajedničke provedbene inicijative, operativna partnerstva i razmjenu obavještajnih podataka; pozdravlja konkretne doprinose država članica u tom pogledu;

66. pozdravlja napore za jačanje regionalne sigurnosne suradnje širenjem CLASI-ja i osnivanjem AMERIPOL-a kao formaliziranog tijela kaznenog progona, koje olakšava prekograničnu koordinaciju; ističe potrebu za ratifikacijom Ugovora o osnivanju AMERIPOL-a kako bi bio u potpunosti učinkovit te poziva zemlje potpisnice da pokrenu svoje ustavne postupke ratifikacije;

67. ističe potrebu za uklanjanjem temeljnih uzroka organiziranog kriminala, uključujući korupciju, slabo upravljanje i socijalnu nejednakost, te se zalaže za pristup koji kombinira kazneni progon s dugoročnim socijalnim politikama i drugim međusektorskim strategijama, s ciljem pristupa sigurnosti građana na razini cijele

vlade i cijelog društva; ističe prednosti sporazuma o pridruživanju i drugih bilateralnih sporazuma između EU-a i zemalja Latinske Amerike kao ključnih alata za suradnju s partnerskim zemljama u uklanjanju temeljnih uzroka organiziranog kriminala i borbi protiv trgovine nedopuštenim drogama;

Pravosuđe, ljudska prava i vladavina prava

68. ističe da je važno zajamčiti da se u reformama pravosuđa u zemljama Latinske Amerike i Kariba poštuju neovisnost pravosuđa kao i međunarodni standardi vladavine prava; poziva na to da se osigura da takve reforme doprinose jačanju demokratskog upravljanja i održavanju pravosudnog integriteta; ističe da se treba boriti protiv povezanosti politike s korupcijom i organiziranim kriminalom; poziva vlasti da poštuju vladavinu prava, pravo na mirno okupljanje te pravičan postupak i da zajamče sigurnost i integritet sudaca i zatvorenika; obvezuje se da će podupirati zemlje Latinske Amerike i Kariba u tim naporima;

69. pozdravlja kontinuiranu suradnju između EU-a i Latinske Amerike i Kariba u cilju očuvanja i promicanja demokracije, ljudskih prava i dobrog upravljanja te jačanja političke stabilnosti; ističe činjenicu da su integritet i transparentnost izbornih procesa temeljni stupovi partnerstva EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba;

70. ističe činjenicu da misije EU-a za promatranje izbora imaju ključnu ulogu u podupiranju poštenih izbora i osiguravanju transparentnosti, kao što su pokazale nedavne misije u Gvatemali, Paragvaju i Ekvadoru, te kako je planirano za predstojeće misije u Boliviji, Gvajani i Hondurasu 2025. te Peruu i Kolumbiji 2026.;

71. poziva na pojačanu suradnju EU-a i Latinske Amerike i Kariba u borbi protiv kampanja dezinformiranja i hibridnih prijetnji, posebno onih koje potječu iz autoritarnih država kao što su Rusija, Kina i Iran, čiji je cilj potkopati demokratske institucije, izborni integritet i povjerenje javnosti u objema regijama; naglašava važnost jačanja programa digitalne pismenosti kao odgovora na sve snažnije hibridne prijetnje i dezinformacije kako bi građani stekli vještine potrebne za kritičku procjenu informacija na internetu;

Suradnja u području ljudskih prava

72. ističe da sve veća represija, sve lošiji uvjeti u autokratskim režimima i produbljivanje gospodarske nestabilnosti u nekim dijelovima Latinske Amerike i Kariba prisiljavaju mnoge da odande pobjegnu u potrazi za zaštitom, gospodarskim prilikama i temeljnim pravima; sa zabrinutošću primjećuje posljedično masovno raseljavanje, naročito iz Haitija, Nikaragve i Venezuele, i prekogranične migracije unutar regije; ističe da to stvara sve veći humanitarni, socijalni i institucionalni pritisak na demokratske zemlje, koje primaju velik broj migranata i tražitelja azila; stoga naglašava potrebu za

sveobuhvatnom suradnjom i solidarnošću među zemljama podrijetla, tranzita i odredišta te naglašava važnost koordiniranih odgovora kako bi se zajamčila prava, dostojanstvo i sigurnost svih migranata i izbjeglica; ističe važnost uključivih politika za integraciju migranata u zajednice domaćine kao i pozitivan doprinos migranata iz regije društvu i gospodarstvu;

73. naglašava da je suradnja u zaštiti ljudskih prava od presudne važnosti za odnos EU-a i Latinske Amerike i Kariba; ističe potrebu za razvojem strategija za jačanje prava stanovnika afričkog podrijetla i autohtonih naroda u zemljama Latinske Amerike i Kariba; prepoznaje zabrinjavajući porast broja femicida diljem Latinske Amerike i Kariba; naglašava hitnost borbe protiv femicida jačanjem politika za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, lakšim stjecanjem vlasništva nad zemljištem i mogućnostima zapošljavanja te jamčenjem pristupa obrazovanju; ističe potrebu za nastavkom suradnje u tim područjima;

74. s dubokom zabrinutošću primjećuje da je znatan dio Haitija i dalje pod kontrolom naoružanih i organiziranih kriminalnih skupina odgovornih za rasprostranjeno nasilje i teška kršenja ljudskih prava; poziva na koordiniranu strategiju između partnera Latinske Amerike i Kariba, država članica EU-a i Sjedinjenih Američkih Država kako bi se riješila spomenuta kriza i pružila potpora narodu Haitija u ponovnoj uspostavi stabilnosti, demokratskog upravljanja i vladavine prava; naglašava da je ključno sudjelovanje svih relevantnih dionika u tom procesu, uključujući nevladine organizacije; poziva EU da hitno intenzivira svoju političku, humanitarnu i gospodarsku potporu Haitiju u okviru partnerstva EU-a i Latinske Amerike i Kariba te potvrđuje da su aktualni napori i dalje nedovoljni za rješavanje razmjera krize i pružanje potpore narodu Haitija pri ponovnoj uspostavi stabilnosti, demokratskog upravljanja i vladavine prava;

75. ističe ključnu ulogu civilnog društva u odnosima EU-a i Latinske Amerike i Kariba; oštro osuđuje ubojstva boraca za ljudska prava i sustavna kršenja slobode medija; izražava duboku zabrinutost zbog ciljanog progona, kriminalizacije, proizvoljnog pritvaranja i sustavne represije nad članovima oporbe, autohtonim narodima, studentima, nevladinim organizacijama i vjerskim vođama u nekoliko zemalja te osuđuje zlouporabu kaznenog prava kako bi se ušutkalo neslaganje i suzbila legitimna kritika;

76. ističe da suradnja u području ljudskih prava treba uključivati i jačanje institucija i neovisnosti pravosuđa te osiguravanje univerzalnog pristupa pravosuđu, uključujući zaštitu boraca za ljudska prava, aktivista za zaštitu okoliša i novinara kao i zaštitu njihova rada u objema regijama; osuđuje novodonesene zakone usmjerene protiv nevladinih organizacija u nekim zemljama Latinske Amerike i Kariba, kojima se ograničavaju djelovanje, financiranje i neovisnost tih organizacija;

77. poziva EU da iskoristi svoj globalni režim sankcija u području ljudskih prava i da ga usmjeri protiv odgovornih za kršenja ljudskih prava kao i da dodatno iskoristi svoje restriktivne mjere kako bi sankcionirao osobe koje postupno i prikriveno ugrožavaju demokraciju i vladavinu prava; nadalje, poziva EU da pri dodjeli sredstava Unije traži posebna jamstva o poštovanju ljudskih prava, među ostalim preko multilateralnih i financijskih institucija, te da zajamči da se tim sredstvima ne doprinosi jačanju takvih autoritarnih režima; poziva Komisiju da kada utvrdi očita kršenja ljudskih prava, primijeni klauzule o ljudskim pravima u sporazumima o pridruživanju;

Parlamentarna suradnja i međuljudski odnosi

78. pozdravlja produbljivanje parlamentarne suradnje između EU-a i zemalja Latinske Amerike i Kariba, osobito u okviru Europsko-latinskoameričke parlamentarne skupštine (Eurolat) kao i u okviru bilateralnih skupština, kao što su ona s Čileom i Meksikom, i podregionalnih zajedničkih parlamentarnih skupština, čime se promiče dijalog o ključnim pitanjima kao što su trgovina, sigurnost i održivi razvoj; prepoznaje Eurolat kao stratešku komponentu odnosa EU-a i Latinske Amerike i Kariba te njegovu ključnu ulogu u jačanju tog partnerstva; pozdravlja ishod 16. plenarnog zasjedanja Euroalta, održanog u Limi od 1. do 3. lipnja 2025.;

79. poziva na pojačanu koordinaciju između Parlamenta i nacionalnih i regionalnih parlamenata u Latinskoj Americi kako bi se zajednički odgovorilo na transnacionalna pitanja koja su povezana s prioritetima biregionalne suradnje i ključna za održivi razvoj;

80. ističe ključnu ulogu parlamentarne diplomacije u jačanju odnosa dviju regija olakšavanjem izravnog dijaloga s nacionalnim i regionalnim parlamentima; poziva na snažniju parlamentarnu diplomaciju kako bi se poduprli demokratski procesi tranzicije i ojačali zakonodavni kapaciteti parlamenata Latinske Amerike i Kariba; u tom kontekstu pozdravlja otvaranje lokalnog ureda Parlamenta u Panami;

81. apelira na snažniju potporu većim ulaganjima u ključnu ulogu mreža civilnog društva, zajednica dijaspore u objema regijama, međuljudskih inicijativa, mobilnosti mladih te Zaklade EU-LAC u jačanju biregionalnih odnosa;

82. potiče uključivanje mladih u partnerstvo EU-a i Latinske Amerike i Kariba promicanjem obrazovnih razmjena, inicijativa i platformi pod vodstvom mladih koje mladima omogućuju da smisleno doprinesu biregionalnim procesima donošenja politika;

Preporuke za sastanak na vrhu EU-a i CELAC-a u studenome 2025.

83. pozdravlja sastanak EU-a i CELAC-a 2023. i provedbu inicijativa u okviru plana EU-a i CELAC-a za razdoblje od 2023. do 2025.; pohvaljuje cilj organiziranja redovitih sastanaka na vrhu svake dvije godine; u tom pogledu ističe potrebu za donošenjem novog i ambicioznog plana na sastanku na vrhu 2025., koji će se 9. i 10. studenoga 2025. održati u Santa Marti (Kolumbija), a kojim će se dodatno ojačati partnerstvo i koji će biti jasno usklađen s ciljevima održivog razvoja te u obzir uzeti sve snažniji biregionalni angažman;

84. ističe činjenicu da će predstojeći sastanak na vrhu EU-a i CELAC-a biti važna prilika da se glas EU-a i Latinske Amerike i Kariba, temeljen na zajedničkim vrijednostima te prilikama za obnovu političkih obveza na najvišoj razini i utvrđivanje ambicioznog i operativnog biregionalnog programa, čuje u svijetu;

85. očekuje da će se na sastanku na vrhu EU-a i CELAC-a ojačati savez EU-a i Latinske Amerike i Kariba kako bi se utvrdili najviši standardi održivog razvoja na multilateralnoj razini i ponovno potvrdila zajednička predanost podupiranju reforme multilateralnih institucija kako bi one postale uključivije i učinkovitije, a posebno financijskih institucija, koje imaju temeljnu ulogu u rješavanju duga i osmišljavanju održivijeg međunarodnog modela financiranja, uključujući financiranje razvojne suradnje o kojoj se raspravljalo na 4. međunarodnoj konferenciji o financiranju razvoja održanoj u Sevilli u Španjolskoj; naglašava važnost kontinuirane potpore EU-a za regionalnu integraciju Latinske Amerike i Kariba i za napore usmjerene na odgovaranje na dugotrajne strukturne izazove za održivi razvoj u regiji;

86. očekuje da će se na sastanku na vrhu EU-a i CELAC-a nastaviti s uspostavom adekvatno financiranog trajnog mehanizma s više dionika kako bi se uspostavila redovita savjetovanja s civilnim društvom, sindikatima, lokalnim tijelima i drugim relevantnim dionicima iz obiju regija; prepoznaje rad Zaklade EU-LAC kao međuvladine organizacije i njezin potencijalni doprinos trajnom mehanizmu s više dionika;

87. u tom pogledu ističe važnost poštovanja načela vladavine prava, demokracije i ljudskih prava te poziva sve sudionike sastanka na vrhu da ih se pridržavaju; ističe da to neće biti moguće bez istinski transparentnog, sveobuhvatnog i smislenog uključivanja civilnog društva; poziva na to da se u dnevni red sastanka na vrhu uključi rasprava o demokraciji i ljudskim pravima, kao što je pravo na sudjelovanje u poštenim i slobodnim izborima, kao i na to da se u zaključke sa sastanka na vrhu uključi i snažan apel na obranu ljudskih prava i vladavine prava; poziva EU da odlučno brani institucije demokracije i ljudskih prava;

88. poziva strane da na sastanku na vrhu u studenome 2025. ponovno potvrde svoju zajedničku predanost miru, demokraciji, multilateralizmu, globalnom poretku utemeljenom na pravilima,

teritorijalnoj cjelovitosti država, vladavini prava, međunarodnoj pravdi, demokraciji, ljudskim pravima, socijalnoj pravdi, održivom razvoju i slobodnoj trgovini, s ciljem postupne uspostave europskog, latinskoameričkog i transatlantskog područja mira, demokracije i blagostanja;

89. poziva strane da oštro osude aktualni agresivni rat Rusije, a posebno sva teška kršenja međunarodnog prava i međunarodnog humanitarnog prava, te da Ukrajini pruže diplomatsku, financijsku i vojnu potporu; poziva strane da udruže napore za brzo postizanje trajnog prekida vatre, humanitarne intervencije u Gazi i oslobađanja svih talaca;

90. poziva EU i CELAC da ostvare napredak u ispunjavanju konkretnih obveza u pogledu smanjenja siromaštva i nejednakosti, promicanja kohezije, institucijskih kapaciteta i upravljanja te zaštite prava radnika kao i na to da nastave podupirati univerzalni pristup obrazovanju i zdravstvu; ističe da se obje regije trebaju obvezati na provedbu biregionalnog pakta o skrbi kako bi se, kao stup socijalne skrbi, konsolidirali i financirali sveobuhvatni sustavi skrbi, te u tu svrhu priznati skrb kao pravo, kolektivnu odgovornost i ključan preduvjet za rodnu ravnopravnost, socijalnu pravdu i održivi razvoj u EU-u i Latinskoj Americi i Karibima;

91. poziva na to da se na sastanku na vrhu EU-a i CELAC-a potiče suradnja u području otpornosti na klimatske promjene, zaštite biološke raznolikosti i borbe protiv deforestacije, kao i da se zajamči pravedna provedba politika u području okoliša i dekarbonizacije, sudjelovanje lokalnog stanovništva i njegovo ostvarivanje koristi od ekološke tranzicije te potpora najranjivijim zajednicama u prilagodbi klimatskim promjenama;

92. poziva na preuzimanje snažnijih obveza u svim dimenzijama suradnje EU-a i CELAC-a kako bi se poštovala prava autohtonih naroda;

93. smatra da je važno da se EU i Latinska Amerika i Kariba obvežu na zajednički angažman u okviru globalnih i socijalno pravednih zelenih inicijativa, kao što su pregovori o međunarodnom ugovoru za okončanje onečišćenja plastikom ili oslanjanje na memorandum o razumijevanju o integriranom upravljanju rizicima od katastrofa, kao i da potiču održivo korištenje prirodnim resursima; poziva strane da ponovno potvrde svoju zajedničku obvezu učinkovite provedbe Pariškog sporazuma;

94. potiče kontinuiranu snažnu suradnju u digitalnim pitanjima u okviru Digitalnog saveza EU-a i Latinske Amerike i karipskih zemalja u cilju poticanja antropocentrične digitalne transformacije u obje regije; poziva na usklađivanje regulatornih okvira u digitalnom području, posebno u vidu dijaloga o zaštiti podataka, regulaciji platformi, etici umjetne inteligencije i kibernetičkoj sigurnosti;

95. ponavlja svoj poziv na znatno jačanje suradnje dviju regija u područjima borbe protiv organiziranog kriminala i trgovine drogom, u okviru sveobuhvatnog pristupa sigurnosti građana;

96. poziva na veću predanost suradnji u području obrazovanja, u prvom redu proširivanjem programa razmjene u okviru programa Erasmus+;

97. ističe potrebu za pružanjem snažnije institucionalne potpore, resursa i tehničkog stručnog znanja kada je riječ o organizaciji redovitih sastanaka na vrhu EU-a i CELAC-a; poziva na uspostavu stalno prisutnog institucijskog prostora između sastanaka na vrhu, koji bi omogućio bolju koordinaciju i pripremu te bržu komunikaciju i praćenje rezultata;

98. poziva na redovita savjetovanja s više dionika, posebno prije i nakon svakog sastanka na vrhu EU-a i CELAC-a, a u kojima bi sudjelovali lokalna tijela i civilno društvo regije Latinske Amerike i Kariba te Komisija, kako bi se osiguralo da su projekti u okviru strategije Global Gateway usklađeni s ostvarivanjem ciljeva održivog razvoja i s prioritetima lokalnog i regionalnog razvoja; osim toga, poziva na uspostavu trajnog i višedioničkog mehanizma praćenja, kojim bi se nadzirali odnosi EU-a i CELAC-a te napredak u provedbi obveza; naglašava da je važno osigurati smisleno sudjelovanje civilnog društva EU-a i Latinske Amerike i Kariba kao i savjetovanje s njime tijekom sastanka na vrhu;

°

° °

99. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.